

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 1) สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีความรู้ทางภูมิปัญญาไทย รู้จักการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 13-14)

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว รวมทั้งใช้ในการพัฒนาความคิดด้วย ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนภาษาไทยมิได้มุ่งหวังเพียงการอ่านออกเขียนได้เท่านั้น หัวใจสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นอยู่ที่นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำความรู้ความเข้าใจไปใช้เป็นเครื่องมือในการ

เรียนรู้ ตลอดจนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2551 : 2) ดังนั้นการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนจึงเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนต้องได้รับพัฒนา เนื่องจากการอ่านจะช่วยให้คนมีความรู้ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และยังส่งผลต่อทักษะการฟัง การพูด การเขียน และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด การแก้ปัญหาและพัฒนาบุคลิกภาพการปรับตัวในสังคม และเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ (สำลี รักสุทธี. 2553 : 12) และการคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เหนือกว่าบุคคลอื่น ทั้งด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิต (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2551 : 48) ส่วนการเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกทางภาษา เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดง ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความสามารถและประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ ดังนั้นทักษะดังกล่าวนี้จึงต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริม เพื่อจะได้นำความรู้ ความคิดจากการอ่าน ฟัง พูด คิดวิเคราะห์ สื่อความให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบตามความต้องการของตนเอง หรือใช้เพื่อการจดบันทึกความทรงจำและถ่ายทอดแนวความคิดต่าง ๆ (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. 2552 : 76)

ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเป็นปัญหาของผู้เรียนที่พบอยู่เสมอในทุกสถานศึกษาคือ ผู้เรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ แล้วไม่สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ จากสิ่งที่อ่านได้ แม้ในปีพุทธศักราช 2552 รัฐบาลได้มีมติเห็นชอบให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และกำหนดให้ปี พุทธศักราช 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร และนางศลิณี โมสิกะ. 2556 : ออนไลน์) แต่ปัญหานี้ก็ยังคงมีอยู่ ดังจะเห็นได้จากบทความของ กมลทิพย์ ไบเงิน (2552 : 70) ซึ่งขึ้นต้นบทความไว้ว่า “สอบตก โอนเน็ต” เป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ติดต่อกันถึง 4 ปี โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ กลับมีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่รัฐบาลกำหนด คือ ร้อยละ 50 ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์สู่การเขียนของนักเรียนทุกระดับ ซึ่งอาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่มีการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยเฉพาะการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์แล้วนำมาสู่การเขียน ให้แก่ผู้เรียนอย่างจริงจัง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนบ้าน
 ขนวน (ครูประชาสรรค์) อำเภอปทุมรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นได้จากการประเมินผลสัมฤทธิ์
 ทาง การเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553 มีคะแนน
 เฉลี่ยร้อยละ 54.03 และ ปีการศึกษา 2554 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.20 (โรงเรียนบ้านขนวน
 (ครูประชาสรรค์). 2554 : 18) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ โดยจากการสังเกตของผู้วิจัยในฐานะ
 ที่เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนไม่สนใจในการอ่าน
 ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ขาดทักษะการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และขาดทักษะการ
 เขียนที่ถูกต้อง ซึ่งปัญหานี้อาจมีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนเองที่ไม่สนใจในการเรียนหรืออาจเกิด
 จากตัวผู้สอนที่ไม่นำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ
 ที่น่าสนใจ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียน ขาดการใช้สื่อที่ส่งเสริมการอ่าน
 คิดวิเคราะห์ และการเขียน เนื้อหาส่วนมากนำมาจากบทเรียน จึงไม่มีความหลากหลายและ
 น่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จึงส่งผล
 ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ

จากความสำคัญและสภาพปัญหาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน จึงควร
 มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยฝึกให้นักเรียนรู้จักการใช้
 ความคิด สติปัญญาและความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน ฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดย
 สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2550 : 1) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น
 นักเรียนเป็นสำคัญ โดยการใช้เทคนิคการสอนแบบการใช้คำถามหวนถวนความคิดหวนใจ ซึ่งเป็น
 วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดของนักเรียน ให้มีความสามารถ ด้านทักษะการคิดอย่าง
 เป็นระบบ จุดเน้นคือการกระตุ้นผู้เรียนให้สามารถคิดและกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ใฝ่รู้ และ
 คิดหาคำตอบที่ถูกต้อง มีส่วนสำคัญที่จะจุดประกายให้ผู้เรียนถูกคิด เกิดข้อสงสัย ใคร่รู้เพื่อ
 แสวงหาคำตอบ และความรู้ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่ง ชาตรี ตำราญ (2546 : 90-104) ได้
 อธิบายการพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คำถามหวนถวนความคิดหวนใจว่า เป็นแนวคิดของ
 เอ็ดเวิร์ด เดอโบโน ที่ได้รับการยอมรับว่า สามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะการคิด อารมณ์ และ
 ความรู้สึกของผู้เรียนได้อย่างเป็นขั้นตอน โดยการใช้สีของหมวกเป็นเครื่องหมายกำหนด
 มุมมองหรือทิศทางการคิด ดังนี้ หมวกสีขาว เปรียบเสมือนความเป็นกลาง เป็นการแสดงการ
 คิดที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล หมวกสีแดง เปรียบเสมือนไฟ ความโกรธ ความรู้สึก หมวกสีดำ

เปรียบเทียบความมึนค้ำการมองอย่างระมัดระวัง สุขุม รอบคอบ หมวกสีเหลือง เป็นการมองในด้านบวกความเป็นไปได้ หมวกสีเขียว เป็นการแสดงการคิดในมุมมองใหม่ที่ต่างไปจากเดิม เป็นการเปลี่ยนแปลง เน้นการคิดสร้างสรรค์ทุกประเภท ทุกวิธีการอย่างจงใจ หมวกสีฟ้า เป็นการแสดงการคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบระเบียบ การควบคุมสิ่งต่าง ๆ ให้อยู่ในระบบ การใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบ จึงสามารถใช้ได้ตามความเหมาะสม โดยมุ่งเน้นการฝึกฝนการคิดให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะการคิดจากการอ่าน และนำไปให้เขียนเพื่อการสื่อสาร

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยโดยใช้หมวกความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคิดการใช้คำถามหมวกความคิดหกใบของ เอ็ดเวิร์ด เดอโบโน โดยเลือกสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียนและมีความเหมาะสมกับการดำรงชีวิตประจำวัน มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และสามารถคิดอย่างเป็นระบบนำไปสู่การเขียนซึ่งเป็นสื่อของการคิดที่ดี มีขั้นตอนในการคิดและเขียนอย่างสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านจนวน (ครูประชาสรรค์) อำเภอปทุมรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 23 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย

2.2.2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 2 การเขียน ประกอบด้วยเนื้อหาจากหนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 เรื่อง คือ ชีวิตที่มีค่า กำเนิดผิดพันคนทั้งหลาย และพ่อค้าจากเกาะตะมะ โดยนำมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย โดยใช้หมวกความคิด จำนวน 6 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการทดลองรวม เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ๆ ละ 4 ชั่วโมง

5. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนสอบหลัง (One Group Pretest – Posttest Design)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวกความคิด หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยของนักเรียนโดย

ใช้เทคนิคหมวกความคิด ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ใช้สีหมวกเป็นสัญลักษณ์แทนกรอบแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบที่แตกต่างกัน และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบในการพิจารณาเรื่องราวที่กำหนดให้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ขั้นตอนเร้าความสนใจและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนรู้หรือการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหรือตั้งข้อสังเกต

1.2 ขั้นกิจกรรม หมายถึง ขั้นตอนการใช้หมวกความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน และคิดวิเคราะห์ โดยกำหนดให้ หมวกสีเขียว ใช้คำถามที่กระตุ้นการคิดหาข้อมูล ข้อเท็จจริง หมวกสีแดง ใช้คำถามกระตุ้นเพื่ออธิบายอารมณ์ และความรู้สึก หมวกสีดำ ใช้คำถามให้ระบุสาเหตุของปัญหา จุดบกพร่อง หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หมวกสีเหลือง ใช้คำถามให้ค้นหาข้อดี หรือจุดเด่นของข้อมูล หมวกสีเขี้ยว ใช้คำถามเสนอวิธีแก้ไข การเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าทางเลือกใหม่ หมวกสีฟ้า ใช้คำถามเพื่อตัดสินใจ หรือสรุปข้อมูล ข้อคิด ความรู้ที่ได้รับ

1.3 ขั้นสร้างสรรค์เรื่องใหม่ หมายถึง ขั้นตอนการอภิปราย และฝึกคิดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ศึกษา แล้ววาดวางแผนเขียนเรื่องใหม่ โดยใช้จินตนาการและประสบการณ์เชื่อมโยงความคิด

1.4 ขั้นสรุป หมายถึง ขั้นตอนทบทวน และประมวลสิ่งที่คิด โดยเน้นประเด็นสำคัญเพื่อให้เห็นผลที่เกิดจากการคิด สรุปกระบวนการคิด ความรู้ที่ได้รับ และประโยชน์จากกิจกรรมที่ร่วมกันศึกษา

2. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับที่ผู้เขียนต้องการสื่อ สามารถสรุปใจความสำคัญและนำความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และคาดการณ์ได้อย่างมีเหตุผล วัดได้โดยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะการคิดเพื่อพิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่าน สามารถเชื่อมโยงประโยคหรือข้อความที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ความแตกต่าง ความขัดแย้ง ความเกี่ยวข้อง และสามารถแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ การวิจารณ์เรื่องราว การรวบรวมข้อมูลเพื่อคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้น ได้ถูกต้องและมีเหตุผล วัดได้โดยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนเพื่อสื่อความหมาย การแสดงความรู้สึก ความคิด โดยใช้ภาษาที่มีสำนวนถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน และถูกต้องตามจุดประสงค์อย่างสร้างสรรค์ วัดได้โดยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน การตอบคำถามด้วยเทคนิคหวมกความคิด และการเขียนเรียงความ ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หวมกความคิด ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

6. คำนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้หวมกความคิด ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนที่ทดสอบก่อนเรียน กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

7. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกชื่นชอบหรือพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หวมกความคิด ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้หวมกความคิด โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หวมกความคิด ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยของผู้เรียน
2. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยและผู้สนใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยของนักเรียน โดยใช้

เทคนิคการสอนแบบหมวกความคิด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้หมวกความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงได้ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้หมวกความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY